

RECENZJA

osiągnięć naukowych

oraz całokształtu dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego

Pani dr Anny Myszki

w związku z wnioskiem o nadanie stopnia doktora habilitowanego

w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne

1. Podstawa prawna i formalna opracowania recenzji

Recenzję przygotowałem na podstawie:

- a) Uchwały Rady Dyscypliny Nauk Biologicznych nr 10/2023 z dnia 16.10.2023 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Annie Myszcze (w zw. z art. 221 ust. 5 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z późniejszymi zmianami (Dz.U. z 2022 r. poz. 574) oraz na podstawie §36 ustęp 1 p. 3 Statutu UKSW stanowiącego załącznik do Uchwały nr 127/2019 Senatu UKSW w Warszawie z dnia 27 czerwca 2019 r. z późniejszymi zmianami oraz §6 Uchwały nr 200/2019 Senatu UKSW w Warszawie z dnia 23 października 2019 r. W sprawie sposobu postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z późniejszymi zmianami), powołującej mnie na recenzenta wskazanego przez Radę Dyscypliny Nauk Biologicznych;
- b) Wniosku z dnia 30.06.2023 do Instytutu Nauk Biologicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne, w którym określono osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego: „Zmiany zwyrodnieniowe stawów w dawnych populacjach szkieletowych – problemy badawcze i interpretacyjne, perspektywy badawcze”.

Zakład Antropologii, Instytut Biologii Środowiskowej`

c) Załączonej do Wniosku dokumentacji: Autoreferatu w języku polskim (Załącznik 5) i angielskim (Attachment 5); Odpisu Dyplomu uzyskania stopnia doktora nauk biologicznych w zakresie biologii-antropologii, nadanego uchwałą Rady Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w dniu 22 września 2006r. na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej „Rekonstrukcja budowy somatycznej człowieka na podstawie wybranych cech szkieletu” w języku polskim i angielskim; Wykazu osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny w języku polskim (Załącznik 4) i angielskim (Attachment 4),). Oświadczeń o wkładzie pracy w języku polskim i angielskim (Załączniki O1-O4); Kopii publikacji Habilitantki (Załączniki: D1-D23, DM1-DM7, O1-O4).

Stwierdzam, że dostarczona dokumentacja jest kompletna i zgodna z zaleceniami Rady Doskonałości Naukowej w/s nadania stopnia doktora habilitowanego. Od strony formalnej dokumentacja spełnia wszystkie kryteria wymagane do przeprowadzenia oceny merytorycznej osiągnięcia naukowego dr Anny Myszkii, Jej aktywności naukowej i osiągnięć naukowo-badawczych, współpracy naukowej oraz dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego.

2. Przebieg kariery naukowej

Dr Anna Myszkii ukończyła studia magisterskie na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w roku 2001. Uzyskała wówczas stopień magistra biologii na podstawie obronionej pracy magisterskiej pt.: „*Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa w populacji szkieletowej z Cedyni*”, a promotorem pracy był prof. dr hab. Janusz Piontek. W roku 2006 uzyskała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii – antropologia na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przedstawiając rozprawę naukową nt.: „*Rekonstrukcji budowy somatycznej człowieka na podstawie wybranych cech szkieletu*”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Janusz Piontek natomiast recenzentami dr hab. prof. Andrzej Malinowski oraz doc. RNDr. Vaclav Vančata.

Habilitantka była zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Biologii Ewolucyjnej Człowieka Instytutu Antropologii Wydziału Biologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu od 1 października 2006 r. do 30 września 2017 r., a od 1 października 2017 r.

Zakład Antropologii, Instytut Biologii Środowiskowej`

do chwili obecnej jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Nauk Biologicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

3. Ocena osiągnięć naukowych

Opierając się na przepisach Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2023.742), rodz. 3, art. 219 ust. 1 p. 2 (...posiada osiągnięcia naukowe...) uważam, że Habilitantka spełnia warunku zawarte w ww. artykule przedstawiając dwa osiągnięcia naukowe.

3.1 Do pierwszego należy zaliczyć opracowania osiągnięcia naukowego pt. "Zmiany zwyrodnieniowe stawów w dawnych populacjach szkieletowych - problemy badawcze i interpretacyjne, perspektywy badawcze" Osiągnięcie to stanowią 4 współautorskie publikacje:

[01] Myszka A., Krenz-Niedbała M., Tomczyk J., Zalewska M. 2020. Osteoarthritis: A problematic disease in past human populations. A dependence between entheseal changes, body size, age, sex, and osteoarthritic changes development. *The Anatomical Record* 303 (9), 2357-2371. DOI: 10.1002/ar.24316. Epub 2019 Nov 18. IF 2020: 2,064, MEiN 2020: 100;

[02] Myszka A., Piontek I., Tomczyk J., Lisowska-Gaczorek A., Zalewska M. 2020. Relationships between osteoarthritic changes (osteophytes, porosity, eburnation) based on historical skeletal material. *Annals of Human Biology* 47 (3), 263-272. DOI: 10.1080/103014460.2020.1741682. IF 2020: 1,533, ME in 2020: 40;

[03] Myszka A., Popowska-Nowak E., Tomczyk J. 2022. Osteoarthritis in past human populations from Radom (14th-17th and 18th-19th century). *Anthropologischer Anzeiger; Bericht Über die Biologisch-anthropologische*. 25, 79(4):467-474. DOI: 10.1127/anthranz/202211557 IF 2022: 0,877, MEiN 2022: 70;

[04] Myszka A., Trzcinski D., Tomczyk J. 2020. "Bone former" hypothesis based on the selected medieval and early modern skeletal population from Poland. *Anthropologischer Anzeiger; Bericht über die biologisch-anthropologische*. 77(1):47-56. DOI: 10.1127/anthranzJ201911004 IF 2022: 0,877, MEiN 2022: 70.

3.2 Do drugiego osiągnięcia naukowego, monografię: Myszka A. „Rekonstrukcja budowy somatycznej człowieka na podstawie wybranych cech szkieletu”. 2007. Wydawnictwo Naukowe Poznań. Seria Antropologia nr 24. Pp. 115. ISBN 978-83-232181-5-9.

Ad. 3.1.

Habilitationka przedstawiła zestaw czterech tematycznie powiązanych artykułów dotyczących analiz osteologicznych. Treść tych publikacji związana jest z badaniami dotyczącymi zmian zwyrodnieniowych w stawach określanych jako *osteoarthritis* (OA). Przedstawione jako osiągnięcie naukowe artykuły są opublikowane w prestiżowych czasopismach ze współczynnikiem wpływu IF o łącznej wartości 5,351 i liczbie punktów MEiN 280. Wszystkie prace są współautorskie, jednak we wszystkich dr Anna Myszką miała znaczący udział, zarówno badawczy jak i redakcyjny, od 68 % do 85 % i pełniła rolę autora korespondencyjnego. Badanie różnych aspektów zmian zwyrodnieniowych stawów są motywem przewodnim czterech prac, których zarówno cel jak i wartość naukową Habilitationka obszernie i wyczerpująco przedstawiła w swoim Autoreferacie w rozdziale 4.3. dr Anna Myszką wspomniany cel zrealizowała poprzez trzy zagadnienia: a) badanie wpływu czynników etiologicznych takich, jak aktywność ruchowa, płeć, wiek, budowa ciała, czynniki społeczno-ekonomiczne na powstawanie i rozwój zmian zwyrodnieniowych stawów (osteofitów, porowatości, wyszlifowania powierzchni stawowych); b) badanie wzajemnych zależności między typami zmian, jako podłoże do dalszych badań nad standaryzacją metod oceny tych zmian patologicznych kości oraz c) ocenę słuszności teorii kościotworzenia, jako podłoże do wyjaśnienia niektórych mechanizmów powstawania wyrostki kostnych. Istotnym podsumowaniem wyników ujętych w prezentowanym cyklu prac jest to, że uzyskane wyniki, które wskazują, iż w formowaniu zmian zwyrodnieniowych stawów znaczący udział ma aktywność ruchowa i to ona winna być brana pod uwagę przy ocenie i interpretacji tych zmian patologicznych kości w badaniach populacji szkieletowych. Pozostałe czynniki, takie jak wysokość ciała, masa ciała, masywność kości nie mają istotnego wpływu na powstawanie zmian OA. Wpływ wieku i płci była także niewielka, choć powinna być brana pod uwagę przy analizie tych patologii kości. Fakt ten Habilitationka uzasadnienie podkreśla w swoim Autoreferacie. Podsumowując, pomimo że dorobek stanowiący osiągnięcie naukowe liczbowo nie jest duży, prace wchodzące w jego skład są interesujące i wartościowe, a dominujący wkład Habilitationki w ich powstanie nie budzi wątpliwości. Publikacje zawierają wiele oryginalnych wyników o dużej wartości poznawczej i potencjale aplikacyjnym oraz wnoszą nową wiedzę i wartości w dziedzinie.

Ad. 3.2.

Ujęta w dorobku Habilitantki monografia „Rekonstrukcja budowy somatycznej człowieka na podstawie wybranych cech szkieletu” jest publikacją treści doktoratu w wydawnictwie będącym na liście MEiN, co wyczerpuje niezbędne założenia zawarte w Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2023.742), rodz. 3, art. 219 ust. 1 p. 2a. o uznaniu tego dzieła jako osiągnięcie naukowe. Niestety dr Myszką w swoim Autoreferacie nie uwypukliła tego faktu, co uważam za niedopatrzenie, które jednak nie ma znaczącego wpływu na proces przyznania stopnia doktora habilitowanego.

W monografii tej autorka przedstawiła charakterystykę budowy ciała populacji z Cedynia na podstawie cech morfologicznych szkieletu oraz markerów obciążeń układu ruchu (MSM) wykazując brak silnej korelacji markerów obciążeń z wysokością i wymiarami liniowymi kości. Oceniała zależności między cechami budowy szkieletu a markerami MSM podkreślając natomiast związek markerów MSM z obwodami kości, wskaźnikami masywności kości, masą ciała, wskaźnikiem kostnego BMI oraz wskaźnikiem Rohrera. Oraz zweryfikowała przydatności metod rekonstrukcji budowy ciała zaproponowanych przez Vancata (2000) potwierdzając trafność założeń badawczych dotyczących metod oceny budowy ciała zaproponowanych przez tego autora.

Moja ogólna ocena merytoryczna osiągnięć naukowych jest pozytywna i uważam, że przedstawiony cykl spójnych tematycznie prac, w których dr Anna Myszką ma dominujący wkład i wysoki udział procentowy oraz opublikowana monografia spełnia wymogi stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego.

4. Ocena pozostałego dorobku naukowego i aktywności naukowej Habilitantki

Działalność naukowa dr Anny Myszką od początku kariery koncentrowała się na badaniu populacji historycznych. Jej prace obejmowały analizę antropologicznych cech anatomicznych szkieletów ludzkich oraz paleopatologię, szczególnie jako wskaźnik biologicznej kondycji i warunków życia w przeszłości. W ramach procedury habilitacyjnej, dr Myszką przedstawiła swoje osiągnięcia naukowe, w tym cykl prac i monografię, a także dorobek z lat 2011-2023, który obejmuje 23 prace opublikowane po doktoracie oraz 2 prace sprzed doktoratu z lat 2006-2007, oraz 4 rozdziały w monografiach naukowych.

Zakład Antropologii, Instytut Biologii Środowiskowej`

Łączny Impact Factor Jej prac wynosi 25,011 a suma punktów MNiSW/MEN to 1850. Według Web of Science, prace te były cytowane 6 razy, z *h*-index wynoszącym 5, natomiast według Scopus *h*-index wynosi 8.

Główne zainteresowania badawcze dr Anny Myszki obejmują analizy zmian zwyrodnieniowych stawów, określane na podstawie materiałów kostnych, a także zmiany w obrębie przyczepów mięśniowych na kościach, będące wskaźnikiem aktywności ruchowej oraz nadmiernych obciążeń fizycznych. Warto zaznaczyć, że dr Myszka zajmowała się tą tematyką już przed doktoratem, choć była ona stosunkowo rzadko poruszana przez innych badaczy.

Podczas swojego stażu w San Jose State University, we współpracy z dr Elizabeth Weiss, specjalistką w analizie zmian zwyrodnieniowych stawów, dr Anna Myszka badała przydatność oceny występowania osteoartrozy w analizie aktywności ruchowej. Wyniki wspólnej pracy, opublikowane w *Anthropologischer Anzeiger*, zainspirowały szersze analizy tego zagadnienia i wniosły nowe perspektywy do badań nad aktywnością ruchową dawnych populacji. Kontynuowała te badania we współpracy z Uniwersytetem Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie, gdzie obecnie pracuje.

Kolejny etap badań obejmował analizę wskaźników stresu mięśniowo-szkieletowego (MSM) i obciążeń prowadzących do problemów kręgosłupa, realizowaną podczas stażu w Departamencie Anatomii, Histologii i Antropologii Uniwersytetu Wileńskiego. Współpracując z prof. Rimantasem Jankauskasem, dr Anna Myszka odkryła korelacje między cechami budowy ciała, takimi jak wysokość i masa ciała, a występowaniem guzków Schmorla. Guzki te są zazwyczaj kojarzone z nadmiernym obciążeniem fizycznym wynikającym z pracy, bez uwzględnienia parametrów budowy ciała. Jej praca opublikowana w *Anthropological Review* rzuciła nowe światło na przyczyny przeciążeniowych zmian w szkielecie. Kolejna praca dr Anny Myszki (D23) również dotyczyła podobnej tematyki.

Jednym z istotnych celów badań naukowych dr Anny Myszki było zbadanie objawów stresu mięśniowo-szkieletowego (MSM) jako wskaźnika presji środowiskowej wynikającej z aktywności ruchowej. Tematem tym zajmowała się w ramach swojej dysertacji doktorskiej, publikując kilka prac w tym obszarze (np. D19, D21, D23) oraz uporządkowując metodologię badań tej cechy oraz przyczyny jej zróżnicowanego występowania u różnych osobników. Dr Anna Myszka ponownie zwróciła uwagę na wpływ masy ciała na nasilenie ekspresji

Zakład Antropologii, Instytut Biologii Środowiskowej`

przyczepów mięśniowych - aspekt ten często był pomijany w badaniach populacji szkieletowych, ale zdecydowanie warto go uwzględnić. Co ciekawe, nie zaobserwowała wpływu wysokości ciała (długości kości długich) na ekspresję tzw. zmian entezalnych (EC). W swoich badaniach nad zmianami entezalnymi stosowała nowoczesne techniki, w tym morfometrię geometryczną, co poszerzyło możliwości jej badawczego warsztatu. Współpracowała w tym zakresie z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu.

Ten obszar zainteresowań naukowych Habilitantki jest niezwykle istotny, ponieważ właściwe i merytorycznie poprawne podejście do analiz wyznaczników obciążenia organizmu jest kluczowe w ocenie warunków życia i stanu biologicznego dawnych populacji ludzkich. Ten obszar badań ściśle wiąże się również z analizami osteoartrozy, która była jednym z głównych osiągnięć naukowych Habilitantki przedstawianych do oceny. Współpraca z zagranicznymi badaczami, takimi jak prof. Vaclav Vancata z Uniwersytetu Karola w Pradze, obejmująca badania nad rekonstrukcją wysokości ciała, jest także istotna. Chociaż problemy metodyczne w tym obszarze wydają się być już dawno rozwiązane, nadal budzą wątpliwości, a różnorodność metod badawczych często utrudnia analizy porównawcze. Habilitantka prowadziła badania w tym obszarze już przed doktoratem, co świadczy o jej zainteresowaniu tą tematyką od najwcześniejszych etapów kariery naukowej.

Badając cechy niemetryczne szkieletów ludzkich, dr Anna Myszka wykazała się podobną dociekliwością, szczególnie w odniesieniu do septal aperture - zmiany często występujące w populacjach szkieletowych, których etiologia nie jest do końca poznana. Ta cecha, podobnie jak inne cechy niemetryczne, została używana jako wskaźnik odległości biologicznej, pokrewieństwa i zmian mikroewolucyjnych. Habilitantka próbowała powiązać jej występowanie ze zmianami zwyrodnieniowymi stawu łokciowego, wpływem aktywności ruchowej w tym stawie i masywnością szkieletu. Korzystając z metod morfometrii geometrycznej, wykazała, że kształt i wielkość wyrostka łokciowego oraz masywność mięśni stawu łokciowego mają znaczenie w powstawaniu tej cechy, co było analizowane na podstawie ekspresji ich przyczepów na kościach. Wyniki prac dotyczących tej kwestii (D10, D14, D15, D16) mają również istotne znaczenie z punktu widzenia współczesnych badań klinicznych dotyczących metod zapobiegania i leczenia urazów stawu łokciowego.

Inne prace związane z badaniami materiałów szkieletowych obejmują analizy paleopatologiczne, w tym badanie choroby Perthesa - martwiczej jałowej głowy kości udowej

Zakład Antropologii, Instytut Biologii Środowiskowej`

i zmian w stawie biodrowym (D3), analizy urazów w okresie średniowiecza w populacji z Łęka (D22) oraz schorzeń aparatu żucia (np.: D1, D7, D11), również pod kątem analizy diety osobników.

Warto zaznaczyć również aktywności Habilitantki w analizach populacji szkieletowych z Łęka, Starorypina, Radomia i Dąbrówki, gdzie na niektórych z wymienionych lokalizacji prowadziła badania terenowe, a następnie nadzorowała analizy laboratoryjne materiału osteologicznego. Warto także wspomnieć o udziale i roli dr Anny Myszkowej w badaniach szczątków kostnych dynastii Piastów (D13), gdzie pełniła rolę wykonawcy w projekcie SYMFONIA pt. "Dynastia i społeczeństwo państwa Piastów w świetle zintegrowanych badań historycznych, antropologicznych i genomicznych."

Należy podkreślić znaczną aktywność konferencyjną dr Anny Myszkowej, która uczestniczyła w 18 konferencjach krajowych i 6 zagranicznych. Ponadto, była członkiem komitetów organizacyjnych na 5 konferencjach naukowych, w tym jednej międzynarodowej.

Dr Anna Myszkowa była i nadal jest członkiem zespołów badawczych w ramach 6 projektów finansowanych z zewnętrznych źródeł, w których głównym zadaniem było przeprowadzenie badań antropologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii i opracowanie materiału szkieletowego. Dodatkowo, brała udział w 9 projektach wewnętrznych, z czego w 5 pełniła rolę kierownika. W ramach współpracy z sektorem gospodarczym, wykonała także 4 ekspertyzy i raporty związane z badaniami odkrytych szczątków ludzkich, między innymi w kontekście inwentaryzacji środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Habilitantka aktywnie współpracuje zarówno z uniwersytetami krajowymi, jak i zagranicznymi, a także z innymi instytucjami naukowymi. Poza już wspomnianymi, warto wymienić takie placówki jak Poznańskie Centrum Archeogenomiki, Instytut Chemii Bioorganicznej PAN, Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Poznaniu, Instytut Zoologii i Badań Biometrycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katedra Biochemii oraz Katedra Badań Przedklinicznych SGGW, Zakładu Stomatologii Dziecięcej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Dodatkowo, współpracowała z Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy oraz Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie. Łącznie to 27 instytucji polskich i zagranicznych.

Należy podkreślić, że różnorodność tematyczna podejmowana przez te jednostki naukowe świadczy o umiejętności nawiązywania interdyscyplinarnej współpracy oraz zrozumieniu potrzeb prowadzenia badań przez specjalistów z różnych dziedzin. Takie podejście wymaga

Zakład Antropologii, Instytut Biologii Środowiskowej`

solidnego planowania, organizacji badań oraz dogłębnego zrozumienia różnorodnej literatury. Doświadczenie i zakres działań naukowych dr Anny Myszki zostały docenione przez redakcje prestiżowych czasopism naukowych, takich jak: American Journal of Physical Anthropology, International Journal of Osteoarcheology czy The Anatomical Record, które powierzyły jej recenzowanie artykułów.

Mając na celu powyższe, dorobek Habilitantki w tym zakresie oceniam pozytywnie.

5. Ocena osiągnięć dydaktycznych i popularyzujących naukę oraz działalności organizacyjnej

Dr Anna Myszka jest doświadczonym nauczycielem akademickim z wieloletnim stażem, obecnie zaangażowana w prowadzenie zajęć na kierunku Ochrona Środowiska na UKSW, obejmując sześć różnych przedmiotów, w tym dwa wykłady w języku angielskim. Wcześniej, podczas pracy na UAM, prowadziła wykłady, ćwiczenia i seminaria z jedenastu przedmiotów dla studentów dziewięciu kierunków na trzech różnych wydziałach uniwersytetu, co świadczy o jej imponującym doświadczeniu dydaktycznym. Ponadto była opiekunem dwudziestu prac licencjackich i trzech magisterskich.

W swojej pracy nauczyciela akademickiego dr Anna Myszka zabiega o popularyzację nauki i badań naukowych wśród studentów oraz innych zainteresowanych tematyką antropologiczną. Od początku swojej kariery naukowej aktywnie działała na rzecz popularyzacji nauki, uczestnicząc w wydarzeniach takich jak Targi Edukacyjne, Festiwale Nauki, Noc Naukowców i Noc Biologów, które mają zasięg ogólnopolski i są skierowane do szerokiej publiczności. Organizacja i udział w tych wydarzeniach wymagały znacznego zaangażowania i poświęcenia, co w połączeniu z jej intensywną działalnością naukową i dydaktyczną było dużym wyzwaniem. Dodatkowo, dr Myszka prowadziła zajęcia i warsztaty dla szkół w ramach projektu Akademia Młodego Przyrodnika (POWR).

Dr Anna Myszka jest członkiem Polskiego Towarzystwa Antropologicznego od 2001 roku. W latach 2019-2022 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Oddziału Warszawskiego PTA, a od 2023 roku jest skarbnikiem Zarządu Głównego PTA. Dodatkowo, od 2023 roku jest członkiem European Anthropological Association (EAA). Prowadziła prace nad projektami naukowymi i współpracowała z jednostkami gospodarczymi. Jej działalność dydaktyczna, popularyzatorska i organizacyjna jest przeze mnie wysoko oceniana.

6. Wniosek końcowy

W mojej ocenie osiągnięcia naukowe dr Anny Myszki wnoszą znaczący wkład w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne. Przedłożony przez Habilitantkę cykl czterech publikacji dokumentuje rzetelnie przeprowadzone, nowoczesne badania będące efektem aktywności naukowej w ośrodkach krajowych. Natomiast monografia jest przykładem dobrego warsztatu badawczego antropologa. Przedłożone do oceny osiągnięcia pokazują także bardzo dobrą konsekwencję w realizacji pracy badawczej, poczynając od pomysłu, metodyki aż po wdrażanie jej z powodzeniem w kolejnych stanowiskach badawczych. Podsumowując przedstawione do recenzji osiągnięcia naukowe oceniam pozytywnie i stwierdzam, że spełniają one wymogi stawiane wobec kandydatów do stopnia doktora habilitowanego (art.219 ust.1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym, Dz.U. z 2023/742 ze zm.). Pozytywnie oceniam także pozostały dorobek publikacyjny, dydaktyczny i popularyzatorski Habilitantki. Wniosuję zatem o dopuszczenie dr Anny Myszki do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Z wyrazami szacunku,

Dr hab. Dariusz Nowakowski